

סדר נזיקין | מסכת בבא בתרא פ"ט צ"ה | שבת פרשת נצבים-וילך | י"ט כ"ה אלול תשפ"ד (28 ספטמבר 2024)
Seder Nezikin | Masechet Bava Batra 89-95 | Shabbat Parashat Nitzavim-VaYelech | 19-25 Elul (September 22-28)

Daf 89: CAUTION WITH WEIGHTS

The *Torah* bans deceitful business practices, and **commands the seller to carefully check that the scales used to weigh merchandise are balanced and to be precise** in order to ensure that no mistakes are made. **Likewise, when utilizing weights, it is important to be precise and ensure proper weights are employed.** On this *daf* of *Talmud*, we learn that it is prohibited to make weights from metals that naturally rust, because rusted metal deteriorates over time and decreases in weight. (This would cause the buyer to pay for more merchandise than actually received.)

The *Torah* was strict regarding these prohibitions, going so far as **to forbid possession of imprecisely measured weights because they might mistakenly be used to weigh merchandise.** When measuring land for sale, it is also important to measure precisely, utilizing engineering wisdom, so as not to make an error in calculating the area of the property. **One who deceives someone with imprecise weights violates a *Torah* prohibition and is obligated to return the extra money.**

דף פ"ט: זהירות במשקולות

במקומות אחדים התורה מזהירה ומפרטת שאסור לרמות במייקח וממכר, והיא מצוה את המוכר לבדוק היטב שהמאזנים שבהן הוא שוקל את המוצרים יהיו מכוננות כדי שנהן לא תטעינה אותו במשקל, חס וחלילה. גם על המשקולות יש להקפיד שתהיינה במשקל המתאים. בדף זה בתלמוד לומדים שאסור לעשות משקולות ממתכות שמחלידות מטבען, כי מתכת שמחלידה – משקלה פוחת.

התורה החמירה כל כך באיסורים אלו עד שאסרה אפילו להחזיק בבית משקולות שאינן מדויקות, מפני שעלולים לטעות ולשקול בהן. גם כשמודדים קרקע למכירה יש למדוד היטב, על פי חוכמת ההנדסה, לבל יטעו בחישוב השטח. המרמה במשקל יהודי או גוי - עובר באיסור תורה והוא חייב להחזיר לו את ההפרש.

Daf 90: SURIYA

Several *sugiyot* (*Talmudic* discussions) deal with *halakhot* connected to “*Suriya*” (*Syria*). Generally, these *halakhot* pertain to “*Mitzvot ha'Tluyot baAretz*” (*mitzvot* observed in *Eretz Yisrael*), e.g., *terumot u'ma'asrot* (*tithes*). While it is not as holy as *Eretz Yisrael*, *Suriya* does have some element of the holiness of *Eretz Yisrael*.

Rambam writes in Chapter 1 of *Hilchot Terumot* about the status of “*Suriya*”: “The lands which King David conquered outside of the Land of Canaan, e.g., *Aram Naharaim* and *Aram Tzovah* and *Achlev*, and the like, even though David was King of Israel and acted with the consent of the High Court, these lands are not considered like *Eretz Yisrael* with regard to all matters, nor are they considered like the *Diaspora*—i.e., *Babylonia* and *Egypt*, with regard to all matters. Instead, these countries are exceptions. They were removed from the category of the *Diaspora*, but did not enter the category of *Eretz Yisrael*. For what reasons was the status of these countries considered less than *Eretz Yisrael*?” The answer: “King David conquered them before he conquered all of *Eretz Yisrael*. There were still members of the 7 Canaanite nations living in the land. If, however, King David had conquered the entire Land of Canaan – to all of its boundaries – and had then conquered other lands, his entire conquest would have equal status with that of *Eretz Yisrael*, with regard to all matters. And the lands King David conquered are called *Suriya*”.

דף צ"ה: רב סוריא

כמה סוגיות בתלמוד עוסקות בהלכות הקשורות ל"סוריא". בדרך כלל הלכות אלו קשורות למצוות התלויות בארץ, כגון תרומה ומעשרות, מפני שאמנם סוריא אינה קדושה כארץ ישראל, אך מכל מקום יש בה מעט מקדושת הארץ.

כה כותב הרמב"ם בהלכות תרומות פרק א' על מעמדה של סוריא: "הארצות שכבש דוד חוץ לארץ כנען, כגון ארם נהרים וארם צובה ואחלב וכיוצא בהן, אף על פי שמלך ישראל הוא ועל פי בית דין הגדול היה עושה, אינן כארץ ישראל לכל דבר ולא כחוצה לארץ לכל דבר, כגון, בגל ומצרים, אלא יצאו מכלל חוצה לארץ ולהיותן כארץ ישראל לא הגיעו. ומפני מה ירדו ממעלת ארץ ישראל? מפני שכבש אותן לפני שכבש כל ארץ ישראל, אלא נשאר בה משבעה עממים. ואילו תפס כל ארץ כנען לגבולותיה ואחר כך כבש ארצות אחרות, היה כיבושו כולו כארץ ישראל לכל דבר. והארצות שכבש דוד הן הנקראות סוריא".

Daf 91: WORDS OF AGGADAH (LEGEND)

The non-legal portions of the Talmud are known as *Aggadah*. Typically, they are legendary embellishments of the stories in *TaNaKh*. The following *Aggadot* appear on this *daf*: **Avraham Avinu's mother** was named the "Amatlai daughter of Karnavo". **King David's mother** was named "Nitzevet bat Ada'el". The mother of Shimshon was "Tzelalphonit".

The *Talmud* records that **Avraham Avinu was imprisoned for ten years**. Some say it was Nimrod who put Avraham in jail; others say it was Avraham's own father, Terach, who imprisoned him after Avraham broke his father's idols.

On this *daf* we also learn that Rav Hisda taught his disciples the precise location of "*Ur Kasdim*," the site where Avraham was thrown into the fiery furnace and was saved by a miracle. Knowing the location of this site is important because one who sees this place is required to recite the blessing: "**Blessed are You... who performed miracles for our ancestors at this location**". When Avraham Avinu died, the dignitaries of the nations of the world said: "**Woe is to the world that lost its leader, and woe is to the ship that lost its captain,**" as they too ascribed the greatest prominence to Avraham Avinu.

דף צ"א: דברי אגדה

בתוך המגון הרחב של הנושאים המופיעים בתלמוד נמצאים גם דברי אגדה רבים, וכדוגמה לכך ניתן לראות חלק מהם בדף זה במסכת. למשל, התלמוד מספר לנו כי לאמו של אברהם אבינו קראו "אמתלאי בת כרנבו". שם אמו של דוד המלך היה: "נצבת בת עדאל". אמו של שמשון הגיבור נקראה "צללפונית".

עוד מסופר בתלמוד שאברהם אבינו נאסר למשך עשר שנים. יש אומרים שנמרוד היה זה שאסר אותו, ויש אומרים שתרח אביו אסר אותו אחרי שהוא שבר את פסליו. עוד מופיע בדף זה שרב חסדא לימד את תלמידיו היכן הוא מקום "אור כשדים" שבו הושלך אברהם אבינו לכבשן האש וניצל בנס. ידיעה זו נחוצה, כי הרואה מקום זה מברך: "ברוך אתה... שעשה נסים לאבותינו במקום הזה". כשנפטר אברהם אבינו עמדו כל גדולי אומות העולם ואמרו: "אוי לו לעולם שאבד מנהיגו, ואוי לה לספינה שאבד קברניטה", מפני שגם הם החשיבו ביותר את אברהם אבינו.

Daf 92: SOWING SEEDS THAT YIELD NO CROPS

The sixth chapter, which is called "*HaMocher peirot l'chaveiro*" (One who sells produce) begins on this *daf*. The first *Mishnah* in this chapter deals with a person who sold a type of produce that could be used either for consumption or for planting (e.g., wheat). The buyer planted the wheat in the ground. However, in the end, nothing sprouted. The buyer claimed the seller was obligated to return the money paid, asserting the seeds were clearly defective since they did not sprout. To counter, the seller said: "How was I supposed to know you purchased the seeds for the purpose of planting them? I thought you wanted to eat them. These seeds are excellent for eating, so the sale stands".

The *Mishnah* rules in favor of the seller. However, if such an incident happened with seeds that people are not accustomed to eat, but rather only to plant, then Rabbi Shimon ben Gamliel maintains the buyer would be correct, and the seller must return the money.

דף צ"ב: הזריעה שלא הצמיחה מאומה

המשנה הראשונה בפרק עוסקת באדם שמכר לחברו מאכל שאפשר לאכול ואפשר גם לזרוע, למשל חיטים. הלק הקונה וזרעם באדמה ולבסוף לא צמח לו מהם מאומה. הקונה טע שעל המוכר להחזיר לו את הכסף, שהנה כעת התברר שהם היו פגומים לזריעה, שהרי הם לא צמחו, ואילו המוכר אמר: "מנין לי לדעת שקנית אותם לצורך זריעה? חשבתי שאתה רוצה לאכול אותם, ולאכילה הם היו מצוינים והמיקח קיים".

המשנה אומרת שהצדק עם המוכר. אבל אם אירע מעשה כזה עם סוג זרעונים, שאנשים אינם רגילים לאכול, אלא לזרוע בלבד, אומר רבי שמעון בן גמליאל שהקונה צודק ועל המוכר להחזיר לו את הכסף, שהרי כאן המוכר אינו יכול לטעון שהוא חשב שהקונה חפץ לאוכלם.

Daf 93: SCHOCHET — ERROR

דף צ"ג: הטעות של השוחט

Yochanan built a new house in *Tzippori*. Upon its completion, Yochanan joyfully planned a party for his *Chanukat haBayit* (dedication of the house/housewarming). Yochanan invited numerous guests. He went to the market to purchase a premium bull, to ensure that there would be plenty of meat. In the morning of the day of the party, Yochanan took the bull to the *shochet*. Sadly, **the shochet made a mistake that rendered the bull forbidden to eat and, as a result, Yochanan did not have meat to serve his guests.**

On this *daf* we learn that **if that *shochet* received a salary for his work then he would be obligated to repay Yochanan for the price of the bull he caused to become *treif* (forbidden by Jewish law).** Moreover, according to Rabban Shimon ben Gamliel, **the *shochet* would be obligated to make an additional payment to Yochanan, as compensation for the shame** inflicted upon him through the embarrassment of not having meat with which to honor his guests.

לפני שנים רבות אירע מעשה ביוחנן. יוחנן בנה בית חדש בציפורי ותכנן לערוך מסיבה לכבוד חנוכת הבית. הוא הזמין אורחים רבים והלקח אל השוק לקנות שור גדול ומובחר, כדי שיהיה בשר מספיק לכל האורחים. בבוקר יום החגיגה הביא יוחנן את השור לשוחט, אבל השוחט טעה בשחיטה, השור נהיה נבלה שאסור לאכול, וכעת יוחנן נותר ללא בשר למסיבה.

בדף זה לומדים שאם אותו שוחט מקבל שכר תמורת שחיטתו, הוא מחויב לשלם ליוחנן את מחיר השור שהטריף. יותר מזה, לדעת רבן שמעון בן גמליאל השוחט מחויב להוסיף ולשלם ליוחנן פיצוי בעבור הבושה שנגרמה לו בכך שלא היה לו במה לכבד את האורחים הרבים שהזמין.

Daf 94: WHO IS A CHEATER?

דף צ"ד: "הנה"

Two people deposited money with Reuven. One person deposited \$100 and the other deposited \$200. Eventually, the two individuals came to claim their deposits. To Reuven's great surprise, **both people claimed: "I deposited \$200 with you"**. If Reuven had remembered which one deposited \$100 and which had deposited \$200, there would not be a problem. Clearly, one of them was telling the truth, while the other person was lying.

מעשה בשני אנשים שהפקידו כסף אצל ראובן. אחד הפקיד מאה זוז והשני הפקיד מאתיים. לימים באו שניהם לתבוע את הפיקדון ולמרבץ ההפתעה כל אחד אמר: "אני הפקדתי מאתיים זוז". אם ראובן היה זוכר מי הפקיד אצלו מאה ומי מאתיים לא הייתה לו כל בעיה, אבל ראובן כבר שכח כמה הפקיד כל אחד מהם, והוא הבין, כמובן, שאחד מהם אומר אמת ואחד משקר.

What should Reuven do? **According to the *Chachamim*, he must return \$100 to each person, since it is certain that they both deserve at least \$100.** Reuven should then set aside the questionable \$100 until Eliyahu HaNavi comes to indicate who is correct. However, **according to Rabbi Yossi, Reuven should not return any money to either depositor.** By denying the would-be fraudster what he is legitimately owed, the law presents a disincentive for him to continue with his false claim.

מה יעשה? לשיטת חכמים עליו להחזיר לכל אחד מהם מאה זוז, שהרי ברור שלכל אחד מגיע מאה זוז לפחות, ואת מאת הזוז הנותרים שאינו יודע למי להחזיר, יניח עד שיבוא אליהו הנביא ויורה מי הצודק. אבל לשיטת רבי יוסי במקרה כזה הוא אינו מחזיר להם מאומה, משום כך קונסים אותם כדי שהרמאים ידעו שלא משתלם לרמות, כי כעת הרמאי נותר בלא כלום.

Daf 95: RIDDLE OF THE BREAD AND THE WINE

דף צ"ה: חידת הפת והיין

The following riddle was asked: **Could there be a situation where it is appropriate to recite the same *beracha* (blessing) over wine and bread?** The answer is that in a certain situation it is indeed possible. We generally recite "*Hamotzi lechem min ha'aretz*" over bread and "*Borei pri hagefen*" over wine. However, in the case of slightly moldy bread (that becomes somewhat spoiled but is still fit to eat) and wine that tastes like vinegar, a person recites the *beracha* "*She'hakol ni'hiyeh bidvaro*". It should be noted that one does not recite any *beracha* over bread that has turned thoroughly moldy.

באחד מהשיעורים נשאלה החידה הבאה: האם יתכן מצב שמברכים על יין ועל לחם אותה ברכה? התשובה היא שבמצב מסוים זה יתכן. אמנם בדרך כלל מברכים על פת "המוציא לחם מן הארץ" ועל יין "בורא פרי הגפן", אך במקרה של פת שהתעפשה מעט ושל יין שכבר יש לו טעם חמוץ, מברכים "שהכל נהיה בדברו". אם כן, אדם שאוכל פת מעופשת ושותה יין חמוץ מברך על שניהם "שהכל נהיה בדברו". על פת שהתעפשה לגמרי, אין מברכים כלל.

D'VAR TORAH: PARASHAT NITZAVIM-VAYELECH

דבר תורה: פרשת נצבים וילך

The motivation and strength of a person to succeed in a significant task ahead depends on their belief about their proximity to the goal. If a person feels close to their goal, they will do everything in their power to achieve it. However, if they feel that their goal is extremely far from them, their spirit will weaken, and they will not exert themselves to reach their objective. Therefore, when the Torah speaks about the commandments of repentance, it stresses, "For this thing is very near to you" — so that a person does not err in thinking that repentance is far off and, accordingly, refrain from beginning the challenging spiritual process of return. Repentance is extremely close because even a mere thought of repentance brings a person into the category of the righteous. As such, the Talmud in *Masechet Kiddushin* states that if a wicked person betrothed a woman on the condition that he is righteous, she is indeed betrothed, albeit on a conditional basis, since he might have contemplated repentance.

המוטיבציה והכוחות של האדם להצליח במשימה גדולה שעומדת בפניו תלויים במדת האמונה בקרבנו אל אותו היעד. אם האדם מרגיש שהוא קרוב ליעדו - הרי שיעשה כל שבידו כדי שיצליח להשיגו. אף אם ירגיש שהדבר רחוק ממנו עד מאוד - תחלש רוחו ולא יתאמץ כדי להשיג את מטרתו. על כן התורה בדברה על מצוות התשובה מדגישה ואומרת: "כי קרוב אליך הדבר מאד" - שלא יטעה האדם לחשב כי התשובה רחוקה היא וימנע מלהתחיל לצעד במעלה ההר. התשובה קרובה עד מאוד משום שאפלו בהרהור תשובה של האדם הוא נכנס לגדר צדיק, ולכן הגמרא בקדושין אומרת שרשע שקדש אשה על מנת שהוא יהיה צדיק - מקדשת מספק, שמא הוא הרהר תשובה.